

СЛАВНА ІСТОРІЯ

У мальовничій місцині Костопільсько-го Полісся, де шумлять ліси і зродилася найшляхетніша армія світу - УПА, розкинулось привітними вулицями село Мала Любаша. Вперше у письмових актах село згадується в 1629 році. Місцеві мешканці розповідають, що колись тут жив багатий пан, якому належали довколишні села, ліси, поля та луки. У нього було дві доньки-красуні. Так сталося, що обидві народилися в один і той же день, лише з різницею в кілька років. І названі доньки були одним іменем - Люба. Коли дочки виростили і прийшла пора давати посаг, батько поділив між ними порівну все, що мав, а те село, в якому збудував дім для молодшої з доньок, назвав Мала Любаша. За іншою версією, пан заповів села донькам перед самісінькою своєю смертю. Коли відчув, що життя його покидає, покликав їх до себе і наказав старшій дочці бути володаркою - Великої Любаші, а меншій - Малої Любаші.

За часів Польщі біля Малої Любаші було кілька хмелярень. Хмелярні тягнулись від села аж до Хотинки. Коли прийшла «советская власть», утворився колгосп, а хмелярні перестали існувати. Коли совети почали будувати тучинський полігон, то з багатьох зруйнованих сіл і хуторів люди почали оселятися в Любаші. Так колись невеличке село, що не налічувало і п'ятдесяти дворів, стало великим сільським центром.

У 2004 році сільська рада затвердила символи с. М. Любаша. Гербом села став щит з двох частин, що символізували золоте і синє поля, посередині розтяте червоно-золоте колесо від воза, над ним обабіч по червоному кетягу калини з трьома листочками - у золотому полі листочки зелені, у синьому - золоті. Колесо вказує на поширене тут здавна стальмаське ремесло. Калинові кетяги - символ краси, щедрості, родючості, любові до рідного краю. Жителі села повністю заслуговують на такі символи. Адже вони і справді створили село, яким пишаються і нині.

Неначе писанка, село

жету зросло в чотири рази. Таким успіхам позаздрила б будь-яка сільська рада не тільки на Рівненщині, але і по всій Україні. На території сільської ради зараз налічується 37 підприємців, які справно платять податки до місцевого бюджету.

А у 2010 році сільська рада утворила комунальне підприємство з видобутку піску. Однак такі успіхи помітили не тільки селяни, але й деякі «доброзичливці», яких у нас, на жаль, завжди вистачає. Замість того, щоб допомогти селу, вони влаштували відверте цькування підприємства. І це при тому, що за три сезони підприємство сплатило 1 мільйон податків до державного бюджету! Постійні перевірки мали на меті зупинити підприємство. Але, незважаючи на всі труднощі, любашанці вистояли. І підприємство працює й надалі, забезпечуючи людей роботою та соціальними гарантіями, а державу та місцевий бюджет - фінансовими надходженнями.

Успішна діяльність сільської громади була б неможливою, якби не самовіддана праця працівників сільської ради, яку очолює невтомний голова Світлана Андріївна Ковальчук. Молода, енергійна жінка не боїться труднощів і з перспективою дивиться у майбутнє. На прикладі діяльності Світлани Ковальчук переконуєшся, що необов'язково бути депутатом парламенту, щоб вирішувати, здавалося б, такі прості, але водночас соціально важливі проекти для територіальної громади. І громада насправді існує! Бо в житті сільської ради беруть участь не лише депутати, яким велика дяка, але й усі без винятку мешканці сіл. Вони активні, дбайливі, підприємливі, і що головне - справжні патріоти рідного краю. Шана, хвала і доземний уклін вам, люди добрі!

пращурами, які прославляли рідний край.

Історія сіл, що входять до Малолюбашанської сільської ради, дуже багата. Так, про 400-літню історію села Борщівка написав книгу уродженець цього села, а нині владика греко-католицької церкви Венедикт. Сьогодні ця людина є дуже відомою постаттю в Польщі, проте він не пориває зв'язку зі своєю мамою батьківщиною.

Пам'ятають в селі і тих, хто боровся за волю та незалежність України. Особливої уваги заслуговують двоє з них. Це Микола Кондратюк та Микола Попович. Хлопці, котрим ледве виповнилось по двадцять років, восени 1945 року на околиці села Мала Любаша потрапили в засідку, влаштовану НКВД. Незважаючи на значну чисельну перевагу ворога, вони вступили в нерівний бій, а коли набої закінчились, загинули, підірвавши себе гранатами зі словами «Незалежна Україна буде!». Поховані герої на Антонівському кладовищі в селі Мала Любаша.

А на Покрову, 14 жовтня 2012 року, у день відзначення 70-ліття створення УПА, на мітингу біля братської могили полеглих воїнів УПА, уродженець села Мала Любаша, патріот і меценат Віктор Талашук ініціював встановлення величного пам'ятника «Борцям за незалежність України». Знайшлись небайдужі підприємці та фірми. І монумент героям був встановлений на День незалежності. На монументі записані імена всіх, без винятку, земляків, які загинули героїчною смертю в часи УНР та, перебуваючи в лавах УПА. Нікого не було забуто. Місцеві жителі провели дуже серйозну пошукову роботу.

І вже зовсім не дивина, що на місцевому цвинтарі гідно вшановано могили повстанців. І всі вони доглянуті, прибрані. Шанують і поважають тут своїх

УСПІШНЕ СЕЛО

Малолюбанська сільська рада на сьогодні об'єднує три села: власне, Мала Любава, Борщівка та Лісопіль. Заклади та будинки на території сільської ради електрифіковані, мають телефонне, Інтернет сполучення та газ. Будинки не панські, але доглянуті і затишні. Для потреб мешканців облаштовані освітні заклади: школи, садочок. Всього в селах проживають близько 3,5 тисячі жителів. І кількість бажаючих жити тут щороку зростає. А це вже свідчить про привабливість села. І розташування, і люди, і розвинута інфраструктура села - все це аргументи на користь перспективи і розвитку.

Це, по суті, єдина сільська рада в районі, яка має реальний генеральний план розвитку. Землі не роздаються хаотично, як це часто роблять в інших сільрадах. Всі землі поділені на ділянки. І вже зараз існує велика черга з тих, хто хоче отримати землю для будівництва своєї господи.

У Лісополі спільними зусиллями громади та сільської влади було облаштовано Лесин парк, названий в честь Лесі Українки. Тут були посаджені дерева, встановлена літня сцена для проведення культурно-масових заходів. У генеральному плані селищної ради вже виділене місце для парку в селі Мала Любава, створено проект для нової добротної школи на 185 учнів.

Мешканці сіл мають і організоване спортивне дозвілля. Так, дівчата з сіл грають у футбольному клубі «Родина», що виступає у вищій жіночій українській лізі з футболу. А завдяки депутату Богдану Гуку постійно проводиться традиційний турнір з міні-футболу серед молоді «Золота осінь». Сільська рада активно шукає кошти і з інших джерел. Так, завдяки власній наполегливості вдалося комп'ютеризувати школу, закупити та встановити чудові спортивні тренажери, якими не може похвалитися навіть місто. Вражає своїм виглядом дитячий садочок «Вишиванка». Чудові умови проглядаються в кожній деталі, в кожному куточку закладу. Скажу відверто, настільки був вражений і будівлею, й умовами, і досвідченими педагогами, і задоволеними дітками, що на мить подумав, наша рідна Україна має майбутнє і вже в недалекій перспективі ми будемо пишатися своєю Батьківщиною.

У результаті ефективного менеджменту надходження до сільського бюд-

ГОРДІСТЬ СЕЛА - БУДИНОК КУЛЬТУРИ

Не забуває громада і про культурний розвиток. В селі діє будинок культури, де кожен може корисно і гарно провести час. Клуб в селі став реальною альтернативою усяким «питейним заведенням» кацапського типу. У Малій Любаві сьогодні саме культурно-дозвілєвий комплекс є центром естетичного та культурного виховання молоді. Життя у місцевому клубі кипить і в будні, і в свята, практично щомісяця відбуваються різноманітні концерти.

Є в клубі і тенісний столик, де мають можливість поганяти тенісну кульку хлопці та дівчата. Для старшого покоління працює кілька співочих колективів. Місцевий фольклорний ансамбль «Любава» з концертами їздить по всьому району, співають як місцевих пісень, так і українських народних та повстанських. Активно працює й ансамбль «Борщів'янка», що своїми піснями звеселяє односельців. Не бажаючи втратити унікальні повстанські пісні, любавчанцями був створений ансамбль патріотичної пісні «Тризуб». Його часто можна почути на акціях зі вшанування українських героїв-воїнів УПА.

Аби покращити умови для розвитку дитячих талантів, місцевий клуб виграв гранд у всеукраїнському конкурсі. Спільними зусиллями для розвитку клубу село отримало 160 тис.грн. За ці гроші здійснили ремонт та закупили нову апаратуру та інструменти, тож тепер Мала Любава - зразок ще й з технічного оснащення. За словами сільського голови Світлани Ковальчук, працівники культури презентують такі концерти, щоб із задоволенням люди йшли до будинку культури. *«Наша основна мета і ціль полягає в тому, щоб молодь розвивалась, а не сиділа по кафе і барах».*

Носієм і рушійною силою культурного розвитку села є завідувач бібліотекою Євгенія Андріївна Гук, яка походить зі славетного повстанського роду. Євгенія Андріївна - невтомна трудівниця, яка джерелом своєї наснаги вважає славне історичне минуле земляків і є для всіх односельців авторитетом і в науці, і в політиці, і в літературі.

ПАМ'ЯТЬ ПРО ПОДВИГИ ОДНОСЕЛЬЦЯН НЕВМИРУЩА

Варто сказати, що місцева громада завжди займає активну патріотичну позицію щодо правдивої історії. Люди пам'ятають свою давнину, пишуться

героїв не словом, а ділом. А депутати сільської ради в честь подвижників назвали вулицю Повстанська, яка йде від школи до меморіалу. Такий патріотичний здвиг був би неможливим, якби невгамовна енергія і нещодобрий патріотизм уродженця села, депутата районної ради Віктора Флоровича Талашука. Саме він є ініціатором і головним спонсором величного пам'ятника, яким може пишатися вся Україна - людина з великої літери, про якого в селі говорять, що «Без Флоровича більшість справ залишилася б лише проектами». Любить по-справжньому людина своє село, своїх земляків, пишається односельчанами-героями, шанує мертвих і дбає про живих.

А мені подумалось, якби кожен громадський та політичний діяч, депутат будь-якого рівня в Україні піклувався б з такою любов'ю про свою малу батьківщину, то ми б уже сьогодні мали б іншу Україну - заможну, шляхетну, процвітаючу. Одним словом, справді європейську.

Віктор Флорович щиро вірить, що ще не реалізовані можливості мешканці і влада Костопільщини справно виконують і роблять все можливе, щоб пам'ятали про національних героїв жила вічно. А односельчани свого земляка підтримують і гідно підхоплюють естафету своїх славних пращурів. На сьогодні на російсько-українському фронті воюють чотверо жителів села. Ще двоє проходять навчання та готуються до відправки на фронт. Гідні нащадки своїх предків-повстанців!

А громада на досягнутому не зупиняється, опустити руки - це не про них. Розроблений генеральний план розвитку усіх сіл сільської ради, в якому передбачено і територіальне розширення українського села, (а не загибель, як про це трублять в Інтернеті), і про збільшення кількості мешканців, і про справжнє друге дихання та реальне щасливе майбутнє. Великий життєвий досвід, вміння згуртувати громаду, бажання залишити яскравий слід на землі, - саме це допомагає громаді села втілювати у дійсність мрії про чарівний край майбутнього. І до всього цього колектив докладає часточку своєї душі і серця. Нехай же майбутнє села буде гідним та щасливим! А на думці мрія нашого геніального Тараса Шевченка, який так і написав: «Неначе писанка, село...» Воістину - писанка.

Тарас ДАВИДЮК

Газета «Волинь» №38 від 10 жовтня 2014 р.